

A BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

DOKTORI ÉS HABILITÁCIÓS SZABÁLYZATA

Budapest, 2009. január 1.

**Egységes szerkezetben
a 2009. május 25-i és a 2010. május 31-i
szenátusi üléseken hozott határozatokkal.**

Tartalomjegyzék

1. rész	ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
1. fejezet	A doktori képzés és fokozatszerzés általános szabályai
2. fejezet	A habilitáció általános szabályai
3. fejezet	Szakmai Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (SZHBDT)
4. fejezet	Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT)
2. rész	DOKTORI KÉPZÉS
5. fejezet	Doktori iskola létesítése
6. fejezet	Doktori iskola szerkezete
7. fejezet	Doktori Iskola Tanácsa (DIT)
8. fejezet	Felvétel doktori iskolába, hallgatói jogviszony
3. rész	DOKTORI FOKOZATSZERZÉS
9. fejezet	A doktori fokozat követelményei
10. fejezet	A doktori eljárás indítása
11. fejezet	A doktori eljárás lefolytatása
11/A. fejezet	A doktorjelölti ösztöndíj
12. fejezet	A doktori fokozat odaítélése, az értekezés nyilvánossága
13. fejezet	A doktori fokozat honosítása
4. rész	HABILITÁCIÓS ELJÁRÁSOK
14. fejezet	A habilitációs eljárás indítása
15. fejezet	A habilitációs eljárás lefolytatása
16. fejezet	A habilitáció odaítélése
17. fejezet	Vegyes rendelkezések

Mellékletek

Első rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Fejezet

A doktori képzésről és fokozatszerzésről általában

1. §

- (1) A többciklusú képzési rendszerben a doktori képzés a legmagasabb egyetemi fokozat megszerzésére történő felkészülést biztosító 3. képzési ciklus¹. Az Egyetem az 1. mellékletben felsorolt tudományterületeken és művészeti területeken jogosult a „Doctor of Philosophy” tudományos fokozatszerzésre felkészítő PhD-képzésre, illetve a „Doctor of Liberal Arts” művészeti fokozatszerzésre felkészítő DLA-képzésre (továbbiakban egységesen: doktori képzés).
- (2) Doktori képzés kizárólag doktori iskola keretében folytatható². Az Egyetemen akkreditált doktori iskolák a 2. mellékletben vannak felsorolva. Doktori iskola létesítéséről, illetve megszüntetéséről a Szenátus dönt a jelen szabályzat 2. fejezetében meghatározott eljárás szerint.
- (3) A doktori iskolák karonként szerveződnek. Több kart érintő doktori képzésnél gesztor kar kerül kijelölésre.
- (4) A doktori iskola vezetőjének munkáját segítő testület a doktori iskola tanácsa (továbbiakban DIT). A DIT feladata a doktori képzés színvonalának biztosítása, valamint a képzés közbeni teljesítményértékelés (monitorozás).
- (5) A doktori fokozat megszerzése a doktori képzéstől független cselekmény. A fokozatszerzési eljárást lefolytató testület a – karonként, illetve tudományág/(művészeti ág) szerint szervezett – Szakmai Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (továbbiakban SZHBDT).
- (6) Az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (továbbiakban EHBBDT) felügyeli, hogy az Egyetem valamennyi karán (szakán) a képzés és a fokozatszerzés színvonala egységes legyen. Csak olyan tudományterületen és művészeti ágban adható ki fokozat, amelyben doktori képzés folyik. A fokozat odaítéléséről az EHBBDT által leadott hatáskörben az illetékes SZHBDT dönt.
- (7) A doktori képzés egységes, harminchat hónapos képzési időből áll³, államilag támogatott vagy költségtérítéses⁴ formában. A hallgatói jogállást és a képzési követelményeket a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, valamint a Térítési és Juttatási Szabályzat tárgyalja.
- (8) A PhD, illetve DLA fokozat (továbbiakban: doktori fokozat) odaítéléséhez a tudományág, ill. művészeti ág magas színvonalú ismeretét, új eredményekkel gazdagító

¹ Ftv. 67-69. §

² 33/2007 Korm. rendelet. 2. § (2) bek.

³ Ftv. 68. § (1) bek.

⁴ Ftv. 39. § (1) bek.

művelését és az önálló kutató/alkotó munkára való alkalmasságot a jelen szabályzat 3. részében részletezett módon kell bizonyítani.

2. §

- (1) A doktori képzés, a doktori fokozatszerzési eljárás, illetve a habilitációs eljárás bármely döntésével kapcsolatos fellebbezés csak jogszabálysértés és/vagy a Doktori és Habilitációs Szabályzat megsértése esetén nyújtható be. A fellebbezést a Rektorhoz kell benyújtani a vélt jogszabálysértés, illetve egyetemi szabályzatsértés időpontjától számított 15 napon belül. A fellebbezést – az Ftv. 73-75 § rendelkezéseinek figyelembe vételével – 30 napon belül kell elbírálni.
- (2) Amennyiben a doktori képzésben, a doktori fokozatszerzési eljárásban, illetve a habilitációs eljárásban részt vevő bármely döntéshozó testület elnöke vagy valamelyik tagja vitatja, hogy a testület döntése összhangban van a jogszabályokkal és/vagy a Doktori és Habilitációs Szabályzattal, akkor az EHBĐT-hez fordulhat a döntés felülvizsgálata céljából. Az EHBĐT állásfoglalásáig a testület döntése nem jogerős.
- (3) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki az érintett személlyel
 - közvetlen munkahelyi kapcsolatban (azonos tanszék/intézmény, vezetői-beosztotti viszony) van, vagy
 - közeli hozzátartozói kapcsolatban van, vagy
 - akitől az ügy tárgyilagossága elbírálása egyéb okból (pl. tudományos szerzőtársi kapcsolat) nem várható el.

2. Fejezet

A habilitáció általános szabályai

3. §

- (1) Az Egyetem a tudományos/művészeti fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint szakmai teljesítményének megítélése érdekében⁵ - erre irányuló kérelem esetén - habilitációs eljárást folytat le. A Humánpolitikai Szabályzatban meghatározott egyes munkakörök⁶ ellátásának szükséges feltétele a habilitáció. Egyetemi tanári munkakörnél – a Szenátus döntésének előkészítéséhez – az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBĐT) az egyetemi tanári pályázatot külön véleményezi.
- (2) A habilitáció a tudományos fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint tudományos, ill. műszaki alkotói teljesítményének elismerése.
- (3) Művészeti ágban a habilitáció a művészeti fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint művészeti alkotói képességének megítélése.

⁵ Ftv. 147. § 9. pont

⁶ Ftv. 87. § (5) bek.

4. §

- (1) A habilitáció az Egyetemre benyújtott kérelem alapján lefolytatott habilitációs eljárás eredményeként nyerhető el.
- (2) Habilitáció iránti kérelmet az nyújthat be, aki
 - a) PhD ill. DLA, vagy ezzel egyenértékű fokozattal (a továbbiakban: doktori fokozat) rendelkezik és a fokozat megszerzése óta, legalább 5 éven át magas szintű, önálló, tudományos, ill. alkotó tevékenységet folytat. Hazai vagy külföldi egyetemen legalább 6 féléven keresztül oktatott. Ezen túlmenően témavezetői feladatokat látott el (TDK, diplomamunka, PhD vagy DLA), vagy a szakmailag illetékes doktori iskola keretében oktatott.
 - b) Tudományos alkotással történő habilitáció esetén rendszeres, magas szintű szakirodalmi tevékenységet folytat, amelyet rangos nemzetközi, lektorált, a szakterület lehetőségei szerint impakt faktorral rendelkező folyóiratokban megjelent cikkek és ugyanilyen helyeken megjelenő hivatkozások igazolnak. Emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos/művészeti rendezvényeken.
Műszaki alkotással történő pályázat esetén rendszeres, magas szintű alkotó tevékenységet folytat, amelyet nemzetközi, lektorált folyóiratcikkek és ugyanilyen helyeken megjelenő hivatkozások, szabadalmak, megvalósított tervek igazolnak. Emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos rendezvényeken. Nemzetközileg is kiemelkedő gyakorlati eredményeinek pozitív hazai és nemzetközi szakmai visszhangja nyomtatott formában is megjelent.
Művészeti alkotással történő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, és ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív, nyomtatásban megjelent visszhangja igazolja.
 - c) A hazai és nemzetközi tudományos/művészeti szakmai közéletben tevékenyen részt vesz.
 - d) Korszerű szakmai ismereteit áttekinthető, elsajátítható rendszerbe tudja foglalni, azaz tananyagformáló kézséggel rendelkezik.
 - e) Rendszerbe foglalt ismereteit szóban és írásban is át tudja adni (előadás, kollokvium, tankönyv, jegyzet stb.), azaz ismeretátadó képességgel rendelkezik.
 - f) Idegen nyelven is képes tantermi előadást tartani és tananyagot formálni.
- (3) A habilitációs eljárás magyar nyelven, vagy kérelemre részben vagy egészben az Egyetem más oktatási nyelvén folytatható le. Ebben az esetben a habilitációra vonatkozó kérelem és mellékletei idegen nyelven is benyújtható.

5. §

- (1) Az Egyetem azokon a tudományterületeken, azokban a tudományágakban és művészeti ágakban folytathat le habilitációs eljárást és ítélni oda habilitációt, amelyekben doktori fokozat odaítélésére jogosult.
- (2) A habilitáció nem csak a pályázó által szerzett doktori fokozat szerinti tudományágban nyerhető el.

3. Fejezet

Szakmai Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (SZHBDT)

6. §

- (1) A karokon folyó képzés tudomány/művészeti ágaiban (1. melléklet) szervezett tudomány/művészeti-ági doktori tanácsok és habilitációs bizottságok az SZHBDT-k, amelyek – az EDHBT által leadott hatáskörben – a doktori fokozatszerzési eljárást és a habilitációs eljárást lefolytató testületek. Az SZHBDT tagjait – a Kari Tanács javaslatára – a dékán bízza meg, elnökét – a tagok javaslatára – az Egyetem rektora bízza meg. Az SZHBDT elnöke magas tudományos elismertségű, „MTA doktora” címmel vagy Kossuth- illetve Széchenyi-díjjal rendelkező egyetemi tanár. Az SZHBDT elnök munkáját az általa megbízott helyettese és titkár segíti.
- (2) Az SZHBDT szavazati jogú tagjai kizárólag
 - egyetemi tanárok, vagy
 - habilitált docensek, habilitált magántanárok, vagy
 - „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel, vagy
 - Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal, a művészeti doktori iskolában emellett Steindl-, vagy Ybl-díjjal rendelkező személyek lehetnek.A bizottság szavazati jogú tagjainak száma legalább 9 fő.
- (3) Az SZHBDT szavazati jogú tagjainak több mint fele az Egyetem professzora, legalább egyharmada külső intézményekből meghívott, a BME-vel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló személy. Nem minősül külső meghívottnak a BME azonos karának Professor Emeritusa.
- (4) Az SZHBDT munkájában a doktori ügyek tárgyalásakor tanácskozási jogú tagként részt vesz a hallgatói önkormányzat képviselője.
- (5) Az SZHBDT személyi összetételének biztosítania kell a művelt terület kellő szakmai lefedettségét. Az elnök és a tagok megbízatása 3 év, amely többször is megismételhető.
- (6) Az SZHBDT feladatai doktori ügyekben:
 - a) kérelemre doktori eljárás elindítása;
 - b) szigorlati tárgyak kijelölése;
 - c) szigorlati bizottság és bíráló bizottság kijelölése;
 - d) a pályázat visszavonása miatt, vagy egyéb okból megszakadt eljárás lezárása;
 - e) a doktori fokozat odaítélése;
 - f) a jelen szabályzattal összhangban lévő, az itt rögzített követelményeken túl a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszer összeállítása az eljárás indítására, lefolytatására és a fokozat odaítélésére vonatkozóan;
 - g) a részletes doktori követelményrendszer 3 évenkénti felülvizsgálata és jóváhagyatása az EHBTD-vel.

- (7) Az SZHBDT feladatai habilitációs ügyekben:
- a) kérelemre habilitációs eljárás elindítása;
 - b) szakértőbizottság, bíráló bizottság (esetleg további szakértők) felkérése;
 - c) a bizottságok jelentése és ennek megvitatása alapján javaslat az EHBBDT részére a habilitáció odaítéléséről, vagy a kérelem elutasításáról;
 - d) a pályázat visszavonása miatt, vagy egyéb okból megszakadt eljárás lezárása;
 - e) a jelen szabállyal összhangban lévő, az itt rögzített követelményeken túl a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes követelményrendszer összeállítása és ezek jóváhagyatása az EHBBDT-vel.
- (8) Az SZHBDT határozatképes, ha a döntéshozatalnál tagjai felénél többen vesznek részt. A bizottság döntéseit tagjainak (nyílt vagy titkos) többségi szavazatával hozza meg, kivéve a szabályzatban nevesített, 0-1-2-3 pontos titkos szavazásokat. Ez utóbbi esetben a döntés akkor pozitív, ha a szavazatok összege eléri a maximálisan kapható pontok kétharmadát. A bizottság ülései nem nyilvánosak. A személyi szavazások titkosak, kivéve a döntéselőkészítést szolgáló munkaszervezést (pl. bíráló bizottság kijelölése). Az SZHBDT bármely szavazati jogú tagjának kérésére, bármely kérdésben titkos szavazást kell elrendelni. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít. Az SZHBDT döntéseinek indoklása nyilvános.
- (9) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki a 2. § (3) pontja értelmében összeférhetetlen. Az összeférhetetlenség lehetőségét az érintettek jeleznie kell.
- (10) Az SZHBDT döntése elleni fellebbezésre a 2. §-ban leírt módon és esetekben kerülhet sor.
- (11) Az SZHBDT adminisztratív feladatait a Dékáni Hivatal látja el. A feladatköröket és az erőforrások biztosítását a dékán az SZHBDT elnökével egyetértésben alakítja ki.

4. Fejezet

Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBBDT)

7. §

- (1) Az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBBDT) felügyeli az Egyetem doktori iskoláiban folyó képzést valamint állást foglal a doktori eljárások elvi kérdéseiben. Az EHBBDT a habilitációra vonatkozó döntéseivel biztosítja, hogy az Egyetem valamennyi karán (szakán) a megítélés színvonala egységes legyen.
- (2) Az EHBBDT-be *hivatalból delegálható tagok* az SZHBDT-k elnökei, akik helyettesíthetők a 6. § (1) betartásával. Az EHBBDT tagjainak többsége hivatalból tag. Az EHBBDT elnöke és elnökhelyettese különösen magas tudományos elismertségű egyetemi tanár, akit az EHBBDT javaslatára a Rektor úgy nevez ki, hogy legalább egyikük az egyetem egyik mérnöki karán kiemelkedő mérnöki tevékenységet végez.

- (3) Az egyes karok által az EHBĐT-be *hivatalból delegálható tagok*⁷ létszámának összegét n jelöli. A karok által az EHBĐT-be delegálandó tagok összeállítása n értékétől függ az alábbi módon:
- (a) Ha $n=0$, akkor az adott kar nem delegálhat tagot az EHBĐT-be.
 - (b) Ha $0 < n < 3$, akkor az összes fent meghatározott tag hivatalból szavazati jogú tagja az EHBĐT-nek. Ezen felül, az adott kar által összeállított listáról (mely az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló, MTA doktora címmel, Kossuth- vagy Széchenyi-díjjal rendelkező személyeket tartalmaz, nem tartalmazza az Egyetem Professor Emeritusait és a BME nyugalmazott egyetemi tanárait) a Rektor megbíz további $(3-n)$ külső tagot, akik szavazati joggal rendelkeznek.
 - (c) Ha $n \geq 3$, akkor az összes fent meghatározott tag tanácskozási jogú tagja az EHBĐT-nek, de egyidejűleg csak 3 tag rendelkezik szavazati joggal. A szavazati jogot az azonos karhoz tartozó EHBĐT tagok állapítják meg éves ciklusokban. Ebben az esetben az adott kar nem jelölhet külső tagot.
 - (d) Ha a fenti szabály szerint a külső tagok aránya nem éri el az EHBĐT létszámának egyharmadát, akkor a legnagyobb tudományos potenciállal rendelkező kari listákról az EHBĐT elnöke további külső tagokat kér fel.
 - (e) A fenti számításnál az EHBĐT elnökét az adott kar létszámába nem kell beszámítani.
- (4) Az EHBĐT munkájában tanácskozási jogú tagként részt vesz az egyetemi adatbázis koordinátora, akit az EHBĐT elnöke nevez ki.
- (5) Az EHBĐT munkájában a doktori ügyek tárgyalásakor tanácskozási jogú tagként részt vesz
- a doktori iskola vezetője, amennyiben nem hivatalból delegált tagja a testületnek,
 - a hallgatói önkormányzat képviselője.
- (6) Az EHBĐT hivatalból delegált tagjai megjelölik helyetteseiket, akik valamely más tudományos funkciójukban (SZHBĐT elnök, DIT elnök) eleve helyettesítik őket és rendelkeznek az MTA doktora címmel, illetve Kossuth- vagy Széchenyi-díjjal, a művészeti doktori iskolában emellett Steindl-, vagy Ybl díjjal. Külső tagok nem helyettesíthetők.
- (7) Az EHBĐT feladatai:
- a) doktori iskolák létesítésére vonatkozó kérelem véleményezése;
 - b) az Egyetem doktori iskoláiban folyó képzés és fokozatszerzés (honosítás) rendszeres értékelése;
 - c) a doktori képzés adatainak, valamint a doktori értekezéseknek és tézisfüzeteknek a doktori iskolák honlapján történő nyilvános megjelenítésére vonatkozó kormányrendelet^{8,9} teljesítésének folyamatos ellenőrzése;

⁷ jelen szabályzat 7. § (2).

⁸ 33/2007 Korm. rendelet. 7. § (1) bek. e) pont.

- d) doktori iskola megszüntetésének kezdeményezése¹⁰;
 - e) az SZHBDT-k által kidolgozott doktori fokozatszerzési, valamint habilitációs követelményrendszerek jóváhagyása;
 - f) javaslat kidolgozása a Szenátus részére a doktori képzés működési feltételeit szolgáló pénzeszközök (köztük különösen a doktori képzési normatíva és a tudományos célú normatívának) biztosítására¹¹;
 - g) a Szenátus által leadott hatáskörben döntés az Egyetemre jutó állami doktori ösztöndíjak karonkénti szétosztásáról;
 - h) az állami doktori ösztöndíjas keretek éves felhasználásának figyelemmel kísérése és a karok közti esetleges átcsoportosítások koordinálása;
 - i) habilitáció odaítélése;
 - j) véleményezi az egyetemi tanári pályázatokat a Szenátus részére;
 - k) véleményezi a tiszteletbeli doktor és a tiszteletbeli mester címre tett kari javaslatokat;
 - l) javaslat kidolgozása a Doktori és Habilitációs Szabályzatra, illetve a szabályzat módosítására.
- (8) Az EHBDT határozatképes, ha a döntéshozatalnál tagjai felénél többen vesznek részt. A bizottság döntéseit tagjainak (nyílt vagy titkos) többségi szavazatával hozza meg, kivéve a szabályzatban nevesített, 0-1-2-3 pontos titkos szavazásokat. Ez utóbbi esetben a döntés akkor pozitív, ha a szavazatok összege eléri a maximálisan kapható pontok kétharmadát. A bizottság ülései nem nyilvánosak. A személyi szavazások titkosak, kivéve a döntéselőkészítést szolgáló munkaszervezést (pl. bíráló bizottság kijelölése). Az EHBDT bármely szavazati jogú tagjának kérésére, bármely kérdésben titkos szavazást kell elrendelni. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít. Az EHBDT döntéseinek indoklása nyilvános.
- (9) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki a 2. § (3) pontja értelmében összeférhetetlen. Az összeférhetetlenség lehetőségét az érintettnek jeleznie kell.
- (10) Az EHBDT döntése elleni fellebbezésre a 2. §-ban leírt módon és esetekben kerülhet sor.
- (11) Az EHBDT titkársági feladatait, a bizottság teendőivel összefüggő adminisztratív teendőket a Központi Tanulmányi Hivatal látja el.

⁹ 33/2007 Korm. rendelet. 11. § (1), (2) és (4) bek.

¹⁰ 33/2007 Korm. rendelet. 7. § (5) bek.

¹¹ 33/2007 Korm. rendelet. 8. § (2) bek. d) pont.

Második rész

DOKTORI KÉPZÉS

5. Fejezet

Doktori iskola létesítése

8. §

- (1) Doktori iskola létesítését legalább hét törzstag kezdeményezheti. Egy személy egyidejűleg csak egy doktori iskolában lehet törzstag. Törzstag az lehet, aki
 - a) a doktori iskola tudományágában, illetve művészeti ágban folyamatos, magas szintű szakmai tevékenységet folytat, valamint
 - b) az Egyetem teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi tanára, vagy a doktori képzésben az egyetem és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatóintézet tudományos tanácsadója vagy kutatóprofesszora, vagy a doktori képzésben az egyetem és az MTA közötti szerződés keretében részt vevő MTA kutatócsoport tudományos tanácsadója, kutatóprofesszora, vagy az Egyetem Professor Emeritusa.
- (2) A törzstagok több mint felének rendelkeznie kell az „MTA doktora” fokozattal/címmel, vagy Kossuth- illetve Széchenyi-díjjal, művészeti doktori iskolában a törzstagok közül legalább 3 főnek kell rendelkeznie Kossuth-, illetve Steindl-díjjal.
- (3) A törzstagoknak legalább egy képzési ciklusban (3 éven keresztül) és a ciklushoz tartozó fokozatszerzési eljárás időtartamára (további 2 éven keresztül) meg kell felelnie a 3. § (1) és (2)-ben foglaltaknak, valamint vállalnia kell, hogy témavezetői tevékenységet is folytat a doktori iskolában.¹²

9. §

- (1) A törzstagok készítik elő a doktori iskola alapításának dokumentumait, amelyek tartalmazzák:
 - a) a doktori iskola tudományterületi, tudományági (művészeti ági) besorolását;
 - b) azokat a mesterképzési szakokat, amelyekre alapozva a felsőoktatási intézmény eleget tesz a felsőoktatási törvény 67. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételeknek;
 - c) a doktori iskola kutatási/művészeti területének megnevezését;
 - d) a doktori fokozatszerzési eljárás eredményeként kiadható doktori fokozat elnevezését;
 - e) a doktori iskola vezetésére jelölt személynek és a doktori iskola törzstagjainak szakmai önéletrajzát, tudományos/művészeti eredményeinek/alkotásainak részletes ismertetését, valamint az előző öt év legfontosabb (max. 10 db.) tudományos/művészeti közleményének listáját;

¹² 33/2007 Korm. rendelet. 4. § a), b).

- f) a doktori iskola első három évre javasolt témavezetőinek, a doktori iskola további oktatóinak, meghívott hazai és külföldi oktatóknak (művészeti doktori iskola esetén művészeknek) kutatóknak a nevét, szakmai önéletrajzát, tudományos/művészeti eredményeinek/alkotásainak rövid ismertetését, valamint az előző öt év legfontosabb (max. 10 db.) tudományos/művészeti közleményének listáját;
 - g) a doktori iskola képzési tervét, a doktori iskola minőségbiztosítási tervét, a doktori iskola működési szabályzatát;
 - h) a doktori iskola nemzetközi kapcsolatait, amelyek a működésben várhatóan figyelembe vehetők.
- (2) A dokumentációhoz mellékelni kell az érintettek nyilatkozatát arról, hogy vállalják a felkérést és megfelelnek az e rendeletben rájuk vonatkozóan előírt feltételeknek.
- (3) A doktori iskola létesítési dokumentációjának részét képezi a felsőoktatási törvény 31. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján folytatott együttműködési megállapodás.
- (4) A Kari Tanács, majd az EBHDT előzetes véleményezése szükséges ahhoz, hogy a doktori iskola vezetőjének javasolt személy a doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelmet – a rektor útján – a szenátus elé terjessze jóváhagyásra.
- (5) A doktori iskola megszüntetéséről az EHBDT vagy a rektor kezdeményezésére a szenátus dönt. A rektor kezdeményezése esetén a szenátus döntése előtt beszerzi az EHBDT véleményét¹³.

6. Fejezet

A doktori iskola szerkezete

10. §

- (1) A doktori iskola működését az illetékes dékáni hivatal támogatásával a doktori iskola vezetője irányítja. A doktori iskola vezetője az Egyetem magas tudományos elismertségű teljes állású egyetemi tanára, akit az EHBDT javaslata alapján, a MAB előzetes véleményének megkérése után a Rektor nevezi ki.
- (2) A doktori iskola oktatói azok a tudományos, illetve művészeti fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a doktori iskola vezetőjének javaslatára – a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.¹⁴
- (3) A doktori téma vezetője az a tudományos, illetve művészeti fokozattal rendelkező oktató/kutató, akinek személyét és témahirdetését a DIT jóváhagyta.¹⁵ A doktori iskola témavezetője lehet a doktori képzés célkitűzéseinek megvalósítására az Egyetemmel írásban rögzített együttműködési megállapodást kötött hazai vagy külföldi kutatóhely, egyetem, vállalat vagy egyéb intézmény főállású dolgozója is (a továbbiakban külső témavezető).¹⁶

¹³ 33/2007 Korm. rendelet. 7. § (5) bek.

¹⁴ 33/2007 Korm. rendelet. 6. § (2) bek.

¹⁵ 33/2007 Korm. rendelet. 6. § (3) bek.

¹⁶ Ftv. 31. § (1) bek.

- (4) A témavezetőnek a doktori fokozat (PhD, DLA) megszerzésétől számítva legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie. Egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 3 doktorandusz munkáját irányíthatja. E feltételek alól a DIT csak az EHBDT hozzájárulásával adhat felmentést.
- (5) Minden doktoranduszhoz egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését. Témavezető az Egyetem tudományos fokozattal rendelkező főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy az Egyetemen doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet. A fenti feltételek megszűnése esetén – különösen indokolt esetben – a megkezdett témavezetést az SZHBDT támogató javaslata alapján hozott EHBDT döntéssel folytatni lehet. Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki az Egyetem részéről segíti a témavezető munkáját, és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.
- (6) A doktori témát, vagy a témavezető/konzulens személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben a DIT megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi elöljárójának véleményét.

11. §

- (1) A doktori iskola rendszeres, részletes és nyilvános tájékoztatást ad a doktori iskola honlapján az iskola működését illetően
 - az iskola tudományterületi, tudományági besorolásáról, a megalapozó mesterszakról (képzési ágról), a kiadandó doktori fokozat elnevezéséről,
 - a törzstagok, témavezetők személyéről (a szakmai életrajzaik megadásával),
 - nemzetközi kapcsolatokról,
 - a képzési tervéről,
 - működési szabályzatáról.
- (2) A doktori iskola rendszeres, részletes és nyilvános tájékoztatást ad a doktori iskola honlapján a képzést illetően
 - a DIT által jóváhagyott, meghirdetésre kerülő doktori témákról/témavezetőkről,
 - a felvételi követelményekről,
 - a doktori iskolába felvettek névsoráról,
 - az oktatott tantárgyakról.
- (3) A doktori iskola rendszeres, részletes és nyilvános tájékoztatást ad a doktori iskola honlapján az iskola eredményességéről, elérhetővé téve
 - a PhD értekezések és téziszfüzetek, illetve DLA alkotások elektronikus formáját,
 - a fokozatot szerzettek névsorát,
 - az abszolutóriumot teljesítők névsorát.

7. Fejezet

Doktori Iskola Tanácsa (DIT)

12. §

- (1) A doktori iskolánként szervezett DIT a doktori képzést felügyelő testület, amelyet a doktori iskola törzstagjai választanak, tagjait pedig a dékán bízta meg és menti fel. A DIT elnöke a doktori iskola vezetője, munkáját titkár segíti.
- (2) A DIT szavazati jogú tagjai kizárólag
 - egyetemi tanárok, vagy
 - habilitált docensek, habilitált magántanárok, vagy
 - „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel, vagy
 - Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal, a művészeti doktori iskolában emellett Steindl-, vagy Ybl-díjjal rendelkező személyek lehetnek.A tanács szavazati jogú tagjainak száma legalább 7 fő. A DIT munkájában tanácskozási jogú tagként vesz részt a hallgatói önkormányzat képviselője.
- (3) A DIT személyi összetételének biztosítania kell a művelt terület kellő szakmai lefedettségét.
- (4) A DIT elnökének és tagjainak megbízatása 3 év, amely többször is megismételhető.
- (5) A DIT rendszeres (legalább évente ellátandó) feladatai:
 - a) a doktori iskola oktatóinak megnevezése, a képzésben meghirdetésre kerülő tárgyak kiválasztása;¹⁷
 - b) a témavezetők és a meghirdetett témák adott időtartamra (tipikusan 3+2 év) történő jóváhagyása¹⁸;
 - c) a felvételi bizottság előterjesztése alapján javaslat a dékán részére a doktori képzésre történő felvételtől;
 - d) a képzésben részt vevő hallgatók teljesítményének nyomon követése, és nem megfelelő előrehaladás esetén javaslattétel a dékán számára az állami ösztöndíj megszüntetéséről;
 - e) javaslattétel a dékán számára a költségtérítéssel és az államilag finanszírozott hallgatói jogállás közti átsorolásról.
- (6) A DIT határozatképes, ha a döntéshozatalnál tagjai felénél többen vesznek részt. A bizottság döntéseit tagjainak (nyílt vagy titkos) többségi szavazatával hozza meg. A bizottság ülései nem nyilvánosak. A személyi szavazások titkosak, kivéve a döntéshozatalt szolgáló munkaszervezést (pl. felvételi bizottság kijelölése). A bizottság bármely tagjának kérésére, bármely kérdésben titkos szavazást kell elrendelni. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít.
- (7) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki a 2. § (3) pontja értelmében összeférhetetlen. Az összeférhetetlenség lehetőségét az érintettnek jeleznie kell.

¹⁷ 33/2007 Korm. rendelet. 6. § (2) bek.

¹⁸ 33/2007 Korm. rendelet. 6. § (3) bek.

- (8) A DIT döntése elleni fellebbezésre a 2. §-ban leírt módon és esetekben kerülhet sor.
- (9) A DIT adminisztratív feladatait a Dékáni Hivatal látja el.

8. Fejezet

Felvétel doktori iskolába

13. §

- (1) A doktori iskola évente meghirdeti a felvételi lehetőségeket honlapján, valamint a hagyományos hirdetési módokon. A honlapon részletes tájékoztatást kell adni a felvétel követelményeiről, különösen az iskola specifikus elvárásairól.
- (2) A doktori képzésre való felvétel általános feltételei:
 - a) sikeres záróvizsgálóval befejezett egyetemi tanulmányokat tanúsító, legalább jó minőségű egyetemi oklevél (az oklevél minőségét a megszerzéstől számított 2 évig kell figyelembe venni);
 - b) a választott téma kutatásához szükséges egy idegen nyelvnek legalább középfokú, államilag elismert "C" típusú nyelvvizsgálóval (vagy ezzel egyenértékű vizsgálóval) igazolt ismerete;
 - c) a szakmai terület átfogó ismerete;
 - d) kezdeti igazolt tudományos/szakmai eredmény (pl. TDK dolgozat, publikáció, építészeti tervpályázati munka, konferenciákon, tanulmányutakon való részvétel).
- (3) Külföldön szerzett oklevelet a jelentkezés előtt a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell elismertetni (és erre vonatkozó kérés esetén honosítani). Záróvizsga előtt álló egyetemi hallgatók jelentkezéskor lecke-könyvük másolatát csatolják. Az oklevél minősítése bemutatásának határidejét a doktori iskola saját szabályzatban rögzíti, mindaddig a hallgatók csak feltételes felvételt nyerhetnek.
- (4) Felvételre jelentkezni a doktori iskolát gondozó kar dékáni hivatalában, felvételi eljárási díj befizetése mellett lehet.
- (5) A felvételre jelentkezőkkel a DIT által felkért legalább 3 tagú felvételi bizottság felvételi beszélgetést folytat, meggyőződik a jelölt átfogó szakmai ismereteiről, doktori munkájával kapcsolatos elképzeléseiről, eddigi szakmai tevékenységéről, nyelvismeretéről. A bizottság 0-100 pontig terjedhető pontszámmal értékeli a jelentkezők teljesítményét, ezek alapján rangsorolja őket. A felvételhez minimum 60 pont szükséges. A 60 pont csak szükséges feltétel a felvételhez, de nem jelenti annak biztosítékát, és nem jelenti bármilyen ösztöndíj garantálását.

- (6) A DIT a felvételi bizottság jelentése alapján, további szempontok (elsősorban a kutatási téma prioritása, a témavezető szakmai potenciálja), az EHBBDT-től kapott ösztöndíj-keretszámok, valamint a kar (szak) egyéb lehetőségeinek figyelembevételével tesz felvételi javaslatot a dékánnak. A felvételi döntés a felvételi eljárást lefolytató tudományágra szól.
- (7) A doktori képzésre felvettek a DIT javaslata alapján hozott dékáni döntés szerint részesülnek állami ösztöndíjban. A képzésbe olyan hallgatók is felvehetők, akik nem állami ösztöndíjban részesülnek, vagy ösztöndíjra igényt nem tartanak.
- (8) A felvételi végzésben közölni kell a részvétel részletes feltételeit, a képzés formáját (nappali/levelező), ill. a képzési formához és a hallgatói jogviszonyhoz tartozó jogokat és kötelezettségeket is (ösztöndíj, költségtérítés, kedvezmények, esetleges visszatérítési kötelezettség, stb).

14. §

- (1) A doktorandusz hallgatói jogviszonyra és a doktori képzésre vonatkozó szabályokat a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tartalmazza.
- (2) A doktori képzést eredményesen befejező hallgatók az Ftv. 68. § (4) alapján doktorjelölti státuszt kérhetnek. A doktorjelölti státuszt a Dékáni Hivatal az abszolutórium megszerzésének formális ellenőrzése után kiadja. Külső jelentkező részére a doktorjelölti státusz csak a fokozatszerzési eljárás megindítását kimondó SZHBBDT határozat után adható.

Harmadik rész

DOKTORI FOKOZATSZERZÉS

9. Fejezet

A doktori fokozat követelményei ¹⁹

15. §

- (1) Előkövetelmény a sikeres záróvizsgálással, diploma védéssel befejezett MSc vagy MA szintű, vagy azzal egyenértékű egyetemi tanulmányokat tanúsító egyetemi oklevél. Külföldön szerzett egyetemi oklevelet a kérelem benyújtása előtt a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell elismertetni, illetve honosítani.
- (2) Doktori szigorlat eredményes letétele.

A szigorlat egy fő- és két melléktárgyból álló összefoglaló, áttekintő szóbeli vizsga, melyet a szigorlati bizottság előtt kell letenni. A doktori szigorlati tárgyakat a SZHBDT határozza meg és a doktori iskola honlapján is nyilvánosságra hozza.

- (3) Két idegen nyelv - a tudományterület műveléséhez szükséges - ismeretének igazolása.
 - a) az első idegen nyelv PhD fokozat megszerzésére irányuló eljárásnál kizárólag angol; DLA fokozat megszerzésére irányuló eljárásnál az illetékes SZHBDT által megjelölt szakmai világnyelv lehet. A nyelvismeret igazolásához legalább középfokú "C" típusú államilag elismert nyelvvizsga, illetve vele egyenértékű²⁰ bizonyítvány, vagy középfokú minősítésnek megfelelő TOEFL bizonyítvány szükséges.
 - b) *A második idegen nyelvet* az illetékes SZHBDT által előírt módon kell igazolni (pl. államilag elismert nyelvvizsga; idegen nyelven folytatott tanulmányok; külföldi vendégoktatói tevékenység; a doktori szigorlat egyik tárgyának idegen nyelven letett vizsgája, stb.).
- (4) Önálló tudományos munkásság tézisszerű bemutatása (PhD), műszaki alkotás és az alapjául szolgáló tudományos eredmények tézisszerű bemutatása (PhD), illetve önálló művészeti alkotótevékenység eredményeinek összefoglaló bemutatása (DLA). Az eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a pályázó szakmai publikációira és/vagy műszaki, illetve művészeti alkotásaira építve [tudományos munkánál a tézispontokhoz saját publikáció(ka)t rendelve].
- (5) Tudományos és műszaki alkotásoknál minimum feltétel legalább 4 publikáció, melyből legalább 2 idegen nyelvű megjelent (vagy közlésre elfogadott) lektorált folyóiratcikk. Értekezéssel történő pályázat esetén ebből legalább 1 „Web of Science” vagy Scopus adatbázisban szereplő folyóiratban megjelent cikk. Művészeti doktorátusnál feltétel legalább egy megvalósult művészeti alkotás.

¹⁹ 33/2007 Korm. rendelet.

²⁰ 137/2008 Korm. rendelet.

- (6) Az (5) pontban rögzített általános követelményeken túl az illetékes SZHBDT által kidolgozott, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni.
- (7) A publikációs követelmények teljesítésének elbírálása a BME Publikációs Adatbázisba (vagy az MTA KPA-ba) bevitt adatok alapján történik.
- (8) A fokozat követelményeihez mért tudományos, műszaki illetve művészeti feladat önálló megoldása; a doktori értekezés bemutatása és megvédése nyilvános vitában.
 - a) az értekezésben a jelöltnek célkitűzéseit, új tudományos/műszaki/művészeti eredményeit, szakmai alkotásának leírását, szakirodalmi ismereteit, kutatási/alkotó módszereit kell bemutatnia;
 - b) az értekezés összefoglaló jellegű munka, amely magyarul, angolul, vagy kérelemre – az SZHBDT jóváhagyásával – az Egyetem más oktatási nyelvén is beadható;
 - c) az értekezés maximum 250 ezer (építőművészeti értekezésnél 125 ezer) karakter terjedelmű lehet, amibe az ábrák által elfoglalt sorok is beleértendők (az esetleges "Függelék", illetve "Melléklet" ebbe nem kell beszámítani).
 - d) Értekezés esetén az összefoglaló fejezetnek tartalmaznia kell a téziszűzetben szereplő tézispontokat, valamint a tézispontokban megfogalmazott állításokhoz egyértelműen hozzárendelt saját publikációra való hivatkozást.
 - e) Művészeti értekezés (DLA) esetén a jelölt az értekezés mellett alkotásait és munkásságát portfólióban nyújtja be és a védésen kiállítás formájában teszi közzemlére.

10. Fejezet

A doktori eljárás indítása

16. §

- (1) Doktori fokozat az Egyetem szakmailag illetékes SZHBDT-jéhez benyújtott kérelem alapján lefolytatott fokozatszerzési eljárás eredményeként nyerhető el. Az eljárás során alkalmazott nyomtatványokat az EHBBDT honlapjáról elérhető Doktori Ügyrend tartalmazza
- (2) A kérelemnek tartalmaznia kell az alábbi szakmai anyagokat:
 - a) az önálló tudományos munkásság (PhD), műszaki alkotás, illetve önálló művészeti alkotótevékenység (DLA) eredményeinek összefoglaló bemutatása, az értekezés tartalmi vázlata;
 - b) a 15. § (5) bekezdésben rögzített publikációk, illetve művészeti alkotások listája. Az értekezéshez kapcsolódó publikációk másolata kettő példányban.
 - c) szakmai életrajz.

- (3) A kérelemhez az eljárás indításakor csatolni kell az alábbi mellékleteket (eredetiben vagy hitelesített másolat formájában):
- a) egyetemi oklevél [15. § (1) bek.];
 - b) 15. § (3a) pontban megjelölt idegen nyelvtudást igazoló dokumentum;
 - c) a második idegen nyelv ismeretének igazolása, vagy kérelem az igazolás módjára [15. § (3b)] (a második idegen nyelvtudást elegendő az értekezés benyújtásakor igazolni);
 - d) nyilatkozat, hogy a jelölt nem kezdeményezett és nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása, illetve fokozatszerzési eljárás kezdeményezését két éven belül nem utasították el;
 - e) az eljárási díj befizetésének igazolása.
- (4) A kérelemhez csatolható:
- a) a témavezető és a szakmailag illetékes oktatási egység vezetőjének támogató nyilatkozata;
 - b) esetleges kérelem a második idegen nyelv elismerésének módjára (amennyiben a jelölt azt az SZHBDT részletes doktori követelményrendszerétől eltérő formában kívánja igazolni).
- (5) A doktori értekezést a kérelem benyújtásával egy időben vagy a kérelem elfogadását követő két éven belül kell benyújtani a 21. §-ban ismertetett módon. Az értekezés benyújtásakor a doktorjelölt írásban nyilatkozik arról, hogy értekezését korábban más intézménybe nem nyújtotta be és azt nem utasították el.²¹

17. §

- (1) A fokozatszerzési eljárás díja megegyezik a kérelem benyújtásakor érvényes államilag finanszírozott doktorandusz ösztöndíj 1 havi összegével.²²
- (2) Az államilag támogatott képzésben részt vevő doktorandusz hallgató mentesül az eljárási díj fizetése alól, amennyiben az eljárást a hallgatói jogviszony ideje alatt indítja el.²³ Az eljárás indítási dátuma a kérelem elfogadásának napja [18. § (6) bek.].
- (3) A fokozatszerzési eljárás magyar vagy angol nyelven, illetve kérelemre – az SZHBDT jóváhagyásával – az Egyetem más oktatási nyelvén folytatható le. Idegen nyelvű eljárás esetén az eljárásra vonatkozó kérelem és mellékletei idegen nyelven is benyújthatók.

²¹ 33/2007 Korm. rendelet. 10. § (2) bek.

²² BME TJT 15. § (2) bek.

²³ Ftv. 125. § (1) bek. a) pont.

11. Fejezet

A doktori eljárás lefolytatása

18. §

- (1) Az SZHBDT elnöke a hozzá érkezett doktori eljárás indítási kérelmet átadja a doktori tanács szakmailag kompetens tagjának (továbbiakban előterjesztő). Az előterjesztő a benyújtott eljárási anyag alapján javaslatot tesz az eljárás megindítására vagy a kérelem elutasítására. Az előterjesztésben egyúttal javaslatot tesz a szigorlati tárgyakra, továbbá a 19. §-ban megjelölt Szigorlati Bizottság összetételére.
- (2) A előterjesztő javaslata alapján az SZHBDT titkos szavazással, 0-1-2-3 pontozással határoz az eljárás megindításáról, vagy az elutasításról. Az eljárás elindításához az elérhető pontszám legalább kétharmada szükséges. Az SZHBDT egyszerű szótöbbséggel dönt a szigorlati tárgyakról, és a Szigorlati Bizottság összetételéről.
- (3) Ha az indítási kérelemmel egyidejűleg a doktori értekezés és a hozzá kapcsolódó dokumentumok [21. § (1) bek.] is benyújtásra kerülnek, akkor az SZHBDT egyúttal dönt az értekezés bírálóiáról és a Bíráló Bizottságról is [a 21. § (2) és (3) –ban ismertetett módon].
- (4) Ha a doktori tanács a (tervezett) doktori értekezés témájában illetéktelenségét állapítja meg, akkor az elnök a kérelmet a dékáni hivatalon keresztül át küldi a vélelmezett illetékes kar dékáni hivatalának. Ha egyik kar (szak) doktori tanácsa sem tartja magát illetékesnek, akkor a kérelmet az Egyetem doktori tanácsa elnökéhez kell továbbítani; az Egyetem doktori tanácsa azon a tudományterületen és tudományágban állapíthat meg illetékességet, amelyben a MAB jogosultságát elismerte.
- (5) A doktori eljárás megindítására vonatkozó kérelmet el kell utasítani, ha
 - a) formailag hiányos (diploma, nyelvvizsga, nyilatkozatok, eljárási díj);
 - b) a kérelmező addigi önálló munkássága nem éri el a jelen szabályzat 15. § (5) bekezdésében rögzített mértéket;
 - c) (tervezett) doktori értekezésének témája nem sorolható az Egyetemnek a 3. mellékletben szereplő illetékességi körébe;
 - d) a kérelem a munkásságra vonatkozóan valótlan adatot tartalmaz.

Az indokolt elutasító döntést írásban közölni kell a jelölttel. Ez esetben a kezelési díjat meghaladó előzetesen befizetett díjakat a kar visszatéríti. Ha e döntést jelen § b) pontja alapján hozták, új kérelmet legalább 2 év eltelté után lehet ugyanazon tudományágra benyújtani. Ha a döntés alapja a jelen § d) pontja, akkor az elutasítás végleges.

- (6) A kérelmet az SZHBDT a benyújtásától számított – a felsőoktatási intézmény doktori szabályzatában meghatározott szorgalmi időszakra eső – két hónapon belül elbírálja. A fokozatszerzési eljárás indítási dátuma a kérelem elfogadásának napja. Az eljárás megindításáról és az indítási dátumról az SZHBDT elnöke a jelöltet hivatalosan is értesíti.

19. §

- (1) Az eljárás lefolytatásában az SZHBDT munkáját két szakmai bizottság segíti:
 - a) 3-5 tagú Szigorlati Bizottság, melynek elnöke az Egyetem tanára vagy Professor Emeritusa, tagjai a szigorlati tárgyak témájának oktatói-kutatói. A Szigorlati Bizottság kijelölésekor póttagokat is meg kell nevezni (a szigorlati tárgyaknak megfelelően).
 - b) 5-7 tagú Bíráló Bizottság, amelynek elnöke a doktori értekezés szakterületének egyetemi tanára, vagy Professor Emeritusa. A bizottság tagjai a felkért bírálók is. A Bíráló Bizottság kijelölésekor póttagokat is meg kell nevezni.
- (2) A bírálati eljárásban részt vevő személyeknek tudományos (vagy művészeti) fokozattal kell rendelkezniük. A két hivatalos bíráló egyike, valamint a Bíráló Bizottság, illetve a Szigorlati Bizottság tagjainak legalább 1/3-a külső meghívott, az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban, ill. munkaviszonyban nem álló személy. Nem minősül külső meghívottnak a BME azonos karának Professor Emeritusa.
- (3) A bírálati eljárásban és a döntéshozatalban nem vehet részt,
 - aki a pályázóval közvetlen munkahelyi kapcsolatban (azonos tanszék/intézmény, vezetői-beosztotti viszony) van, vagy
 - közeli hozzátartozói kapcsolatban van, vagy
 - tudományos szerzőtársi kapcsolatban van, vagy
 - akitől az ügy tárgyilagossága elbírálása egyéb okból nem várható el.

20. §

- (1) A doktori szigorlatot [15. § (2) bek.] az eljárás megindítását kimondó döntést [18. § (6) bek.] követő két éven belül le kell tenni.
- (2) A doktori szigorlat nyilvános, azt a doktori iskola honlapján meg kell hirdetni. A szigorlati jegyzőkönyv formanyomtatványát az EHBBDT honlapjáról elérhető Doktori Ügyrend tartalmazza.
- (3) A szigorlatot tárgyanként titkos szavazással, pontozással kell minősíteni. A szigorlati teljesítményt a bizottság tagjai a tárgy vizsgáztatójának értékelését és javaslatát követően 0-1-2-3 fokozatú rendszerben pontozzák. A szigorlat eredményes, ha a jelölt tárgyanként megkapta a megszerzhető pontszámok kétharmadát. A szigorlat minősítését a három tárgyban elért pontszámok átlagértéke alapján kell megállapítani: 2,50 pontátlag alatt "közepes", 2,50 és 2,75 között "jó", 2,75 és 3 között "jeles", 3 pont esetén pedig "kiváló" (az aláhúzott szám a megjelölt tartományba tartozik). Az eredményt közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni.
- (4) Sikertelen szigorlat letételét legkevesebb hat hónap elteltével, legfeljebb az eljárás indításától számított két éven belül, még egyszer meg lehet kísérelni. Ha a szigorlat egyetlen tárgy sikertelensége miatt vált eredménytelenné, akkor az ismétlés alkalmával csak a sikertelen tárgyban kell a jelölt felkészültségét vizsgálni.
- (5) Az (1)-ben szereplő határidő túllépése esetén az SZHBDT köteles az eljárást lezárni.

21. §

- (1) A doktori értekezést és a hozzá kapcsolódó dokumentumokat az eljárás megindítását kimondó döntést [18. § (6) bek.] követő két éven belül kell eljuttatni az illetékes dékáni hivatalhoz. A dékáni hivatalba leadandó anyag 5 nyomtatott példányban és elektronikus formában (pdf) tartalmazza az értekezést, az értekezés rövid összefoglalóját (1 oldal, magyar és angol nyelven), valamint a tézisfüzetet - magyar és angol nyelven -, továbbá az alábbi mellékleteket
 - a) az SZHBDT részletes követelményrendszerében megfogalmazott feltételeknek eleget tevő, az önállóan elért eredményeket megfogalmazó tézispontokhoz kapcsolt tudományos közlemények listája, illetve művészeti értekezésnél az alkotások listája (5 példány);
 - b) a tézispontokhoz kapcsolt tudományos közlemények másolata, illetve a művészeti alkotások megfelelő dokumentációja (2 példány);
 - c) társszerzői lemondó nyilatkozatok;
 - d) nyilatkozat, hogy az értekezés a szerző önálló munkája, és a más művekből szó szerint idézett vagy tartalmilag átvett részeket megfelelő módon idézi;
 - e) nyilatkozat, hogy a jelölt hozzájárul az értekezés és a tézisfüzet honlapon történő nyilvánosságra hozatalához²⁴;
 - f) szakmailag illetékes oktatási szervezeti egységben (vagy az SZHBDT előzetes jóváhagyásával más tudományos fórumon) folytatott házivédés jegyzőkönyve (2 példány).
- (2) Az értekezést az előterjesztő [18. § (1) bek.] átvizsgálja és előterjesztést tesz az SZHBDT számára az eljárás folytatásáról (az előterjesztő akadályoztatása esetén a korábban kijelölt Szigorlati Bizottság bármely tagja felkérhető a feltételek teljesítésének ellenőrzésére, és javaslatételre).
- (3) Az SZHBDT titkos, 0-1-2-3 rendszerű szavazással dönt az eljárás folytatásáról. Pozitív az eredmény, ha a jelölt az összpontszám legalább kétharmadát megkapta. Ha a szavazás eredménye negatív, akkor az anyag egyszeri alkalommal hiánypótlásra visszaadható, erről az SZHBDT egyszerű szótöbbséggel határoz. Ekkor az (1) bekezdésben szereplő két éves határidő meghosszabbodik az értekezés leadása és a felszólítás postázása között eltelt idővel. Ismételt leadást követően a szavazást azonos rendben kell megismételni. Negatív eredmény esetén az eljárást sikertelennek kell minősíteni, és le kell zárni.
- (4) Amennyiben a (3) bekezdésben leírt (első vagy második) titkos szavazás eredménye pozitív, az SZHBDT nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel dönt a Bíráló Bizottság összetételéről, ide értve a bírálók és póttagok személyét is.
- (5) A doktori értekezés benyújtása megelőzheti a doktori szigorlatot, de az értekezés nyilvános vitájára csak sikeres szigorlat esetén kerülhet sor.

²⁴ 33/2007 Korm. rendelet. 11. § (1) és (2) bek.

22. §

- (1) A két hivatalos bíráló a doktori tanács felkérésére, a BME szorgalmi időszakára eső két hónapon belül írásos bírálatot készít a benyújtott értekezésről és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak kitűzését nyilvános védésre.²⁵ A bírálatban a bíráló részletesen értékeli az értekezés, illetve műszaki/művészeti alkotás szakmai eredményeit/hiányosságait, nyilatkozik a tézispontok elfogadásáról és megfogalmazza az értekezéssel kapcsolatos kérdéseit. Állást foglal abban a kérdésben, hogy kitűzhető-e a védés. A fokozat odaítéléséről a bíráló csak a nyilvános vita során mond véleményt.
- (2) Felkért bíráló a kézhezvételtől számított egy héten belül a felkérést - indokainak közlése mellett - visszautasíthatja. Ha az egyik bíráló nem javasolja a nyilvános vita kitűzését, akkor az SZHBDT egy további, harmadik bírálót is felkér.
- (3) Két elutasító bírálat esetén a nyilvános vita nem tűzhető ki; az SZHBDT az eljárást sikertelennek minősíti, és lezárja. Új eljárás leghamarabb két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.²⁶
- (4) Az értekezést a két támogató javaslat beérkezésétől számított szorgalmi időszakra eső két hónapon belül nyilvános vitára kell bocsátani.²⁷ A két hónapot a jelölt indokolt kérésére a SZHBDT meghosszabbíthatja. A vita időpontját és helyét legalább három héttel az esedékesség előtt meg kell hirdetni a doktori iskola honlapján. Az értekezést elektronikus formában elérhetővé kell tenni a honlapon, továbbá az értekezés egy-egy nyomtatott példányát nyilvános betekintésre el kell helyezni a BME-OMIKK-ban és a dékáni hivatalban.
- (5) A doktorjelölt a bírálatokat a nyilvános vita előtt legalább három héttel kézhez kapja, és azokra legkésőbb a védés előtt egy héttel írásban, a védés során – a nyilvános vitában – szóban válaszol.
- (6) A doktorjelölt a nyilvános vita keretében rövid (25 perces) kötetlen előadás keretében ismerteti értekezésének téziseit, majd a bírálók, a bizottsági tagok és a jelenlévők észrevételeire, kérdéseire válaszol. A vitát a Bíráló Bizottság elnöke vezeti az EHBDDT honlapjáról elérhető Doktori Ügyrendben szereplő forgatókönyv/jegyzőkönyv alapján.
- (7) A nyilvános vita lefolytatható az egyik hivatalos bíráló távollétében is, amennyiben a bíráló ezzel egyetért és írásban nyilatkozik a jelölt válaszainak elfogadásáról, továbbá ha a nyilvános vitán legalább 5 bizottsági tag jelen van.
- (8) A vita lezárása után a Bíráló Bizottság zárt ülésen, titkos szavazással, 0-1-2-3 pontozással, értékeli az értekezést, illetve műszaki/művészeti alkotást és a benne foglalt új tudományos eredményeket. A bizottság javaslatot tesz a doktori fokozat odaítélésére, amihez az elérhető pontszám legalább kétharmada szükséges. Az elnök az eredményt a szavazás után nyilvánosan kihirdeti és indokolja. A zárt ülésről készült jegyzőkönyvet a bizottság jelenlévő tagjai hitelesítik.
- (9) Sikertelen védés esetén az SZHBDT az eljárást lezárja. Új eljárás leghamarabb két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.²⁸

²⁵ 33/2007 Korm. rendelet. 10. § (3) bek.

²⁶ 33/2007 Korm. rendelet. 10. § (3) és (8) bek.

²⁷ 33/2007 Korm. rendelet. 10. § (4) bek.

²⁸ 33/2007 Korm. rendelet. 10. § (8) bek.

11/A. Fejezet

A doktorjelölti ösztöndíj

22/A. §

- (1) Doktorjelölti ösztöndíjban azon személyek részesülhetnek, akik doktori értekezésüket az Egyetemen készítik (témavezetőjük az Egyetemmel főállású közalkalmazotti jogviszonyban áll), amennyiben doktorjelölti jogviszonyt létesítenek az abszolutórium megszerzésének tanévében.
- (2) A doktorjelölti ösztöndíj pályázat útján nyerhető el.
- (3) A karonként meghirdetésre kerülő doktorjelölti ösztöndíjak minimális számát az éves egyetemi költségvetés tartalmazza.
- (4) Az adott tanévre a doktorjelölti ösztöndíj összegét összegszerűen a Szenátus határozza meg az Egyetem költségvetésének megállapításakor.
- (5) Doktorjelölti ösztöndíj egy év időtartamra adható, az nem hosszabbítható meg, és ismételten nem vehető igénybe.
- (6) A doktorjelölti ösztöndíj folyósítása havonként, szeptember hónaptól augusztus hónapig történik, havonta utólagos kifizetéssel, a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig történő, bankszámlára átutalás útján.

22/B. §

- (1) Amennyiben a pályázó eltérően nem nyilatkozik, a fokozatszerzési eljárás indítási dokumentumait egyúttal az SZHBDT-hez benyújtott doktorjelölti ösztöndíjra vonatkozó pályázatnak is kell tekinteni.
- (2) A pályázat kiírásáról az illetékes kar dékánjával egyetértésben a Doktori Iskola vezetője gondoskodik. A pályázatot a Doktori Iskola honlapján kell közzétenni. A pályázati felhívásnak tartalmaznia kell az ösztöndíj jogcímét (doktorjelölti ösztöndíj), a pályázat benyújtására jogosultak körét, a karon ösztöndíjban részesíthetők várható létszámát, a doktorjelölti ösztöndíj havi összegét, időtartamát, a pályázat benyújtásának határidejét, és a jelen Szabályzatra való hivatkozást.
- (3) A benyújtott pályázatok alapján a doktorjelölti ösztöndíj odaítéléséről a dékán a doktori iskola vezető(k) és az érintett tanszékvezető(k) véleményének figyelembevételével dönt a pályázatok beadási határidejének lejártától számított 30 napon belül, és erről írásban értesíti a pályázókat.
- (4) A tárgyévben a Szenátus által megállapított számú, a jelen Szabályzatban foglalt feltételeknek megfelelő doktorjelöltnek a doktorjelölti ösztöndíjat oda kell ítélni, kivéve, ha az adott kar ennél kevesebb fővel létesít doktorjelölti jogviszonyt.

- (5) Abban az esetben, ha a karra megállapított számú doktorjelölti ösztöndíjnál több a tárgyévben doktorjelölti jogviszonyt létesítő, a doktorjelölti ösztöndíj feltételeinek megfelelő pályázó, a dékán dönthet úgy, hogy saját hatáskörben az erre a célra rendelkezésre álló források függvényében az előírt doktorjelölti ösztöndíjak számánál több – a doktorjelölti ösztöndíj feltételeinek megfelelő – pályázót részesít doktorjelölti ösztöndíjban.
- (6) A doktorjelölti ösztöndíj forrását minden esetben az érintett kar saját bevétele²⁹ képezi.
- (7) Az adott Doktori Iskola honlapján közzé kell tenni a doktorjelölti ösztöndíjat elnyert pályázók nevét, szakmai önéletrajzát és publikációs listáját.
- (8) Ha a fokozatszerzési eljárást kezdeményező a kezdeményezésével egyidejűleg nem nyilatkozott úgy, hogy a doktorjelölti ösztöndíjra nem pályázik, akkor külön további nyilatkozat nélkül hozzájárul személyével összefüggésben a (7) bekezdésben foglaltak nyilvánosságra hozatalához. A nyertes pályázóval az ösztöndíj nyújtásáról nem kell külön okiratban szerződést kötni. A pályázat benyújtása és az ösztöndíj elnyeréséről szóló értesítés a pályázati felhívásban foglaltak és a jelen Szabályzat szerinti tartalommal létrehozza az ösztöndíjra vonatkozó szerződést.
- (9) A doktorjelölti ösztöndíjat elnyert pályázóknak a doktorjelölti ösztöndíj folyósításának megkezdését követő év március 15-ig írásbeli beszámolót kell készítenie a kutatások előrehaladásáról, és azt az SZHBDT-hez be kell nyújtania. A beszámoló vázlatos összefoglaló a félévben végzett, a doktori értekezés témájával összefüggő kutatási tevékenységről. A beszámolónak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a doktori értekezés témájával összefüggő kutatások megfelelő előrehaladásáról számot adjon. Az SZHBDT a témavezető véleményének kikérésével dönt arról, hogy a doktori értekezéshez szükséges kutatások az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt megfelelően haladtak-e.
- (10) A doktorjelölti ösztöndíj a jövőre nézve visszavonható abban az esetben, ha:
- a) jelen §. (10) szerinti kutatási beszámoló az adott SZHBDT/dékán/témavezető szerint nem tanúsítja a doktori értekezés, illetve az azt megalapozó kutatások megfelelő előrehaladását.
 - b) jelen §. (10) szerinti kutatási beszámolót a doktorjelölt nem nyújtja be
- A doktorjelölti ösztöndíj visszavonásáról az SZHBDT javaslata alapján a dékán dönt.
- (11) A doktorjelölti ösztöndíjra jogosultság megszűnik a doktori fokozat odaítélésekor, továbbá, amennyiben az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt a doktorjelölti jogviszony bármely oknál fogva megszűnik, vagy az ösztöndíjra jogosultság 12 hónapja eltelik. A doktorjelölti ösztöndíjra jogosultság megszűnésének időpontja a megszűnésre okot adó esemény bekövetkezte hónapjának utolsó napja.

²⁹ saját bevétel: a felsőoktatási törvény 125. §-ának (3)-(4) bekezdése szerinti térítési díj, továbbá a Térítési és Juttatási Szabályzatban meghatározott szolgáltatási díj, valamint az intézmény vállalkozási tevékenységének eredménye, gazdasági társaságtól kapott támogatásból származó bevétele, továbbá a pályázat útján kifejezetten ösztöndíj fizetésére kapott támogatás.

- (12) A doktorjelölti jogviszony megszűnését, illetve visszavonását követően esetlegesen még folyósított ösztöndíjat a doktorjelölt köteles haladéktalanul visszafizetni. Amennyiben a visszafizetés a dékáni döntésről szóló értesítésnek kézhez vételét követő 8 napon túl történik, az ösztöndíjat a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegben kell visszafizetni.

22/C.§

- (1) A doktorjelölti ösztöndíjjal kapcsolatos
- ügyviteli eljárásokról,
 - a doktorjelölti ösztöndíj folyósításáról,
 - a doktorjelölti jogviszony bármely okból az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt történő megszűnésekor az ösztöndíj folyósítás megszüntetéséről, valamint
 - ha az SZHBDT úgy dönt, hogy az ösztöndíjjal támogatni kívánt, a fokozatszerzési eljáráshoz szükséges kutatási tevékenység nem megfelelően haladtak, az ösztöndíj visszavonásáról és a további folyósítás megszüntetéséről
- az illetékes kar Dékáni Hivatala gondoskodik.

22/D.§

- (1) DLA fokozatszerzésnél el lehet tekinteni a 22/A § (1) pontban szereplő időkorláttól, amennyiben a művészeti doktori tanács – külön pályázat alapján – javasolja a doktorjelölti ösztöndíj odaítélését.

12. Fejezet

A doktori fokozat odaítélése, az értekezés nyilvánossága

23. §

- (1) A doktori fokozat odaítéléséről a szigorlati és a bírálóbizottság jelentése, illetve a kapott pontszámok ismeretében az SZHBDT titkos 0-1-2-3 szavazással dönt: a fokozat odaítéléséhez az elérhető pontszám legalább kétharmada szükséges. A döntés eredményéről és az odaítélt doktori fokozat minősítéséről a doktori tanács elnöke a jelöltet értesíti. Elutasító döntést indokolni kell.
- (2) A doktori fokozat minősítését a szigorlat (a három tárgy együttes) és a védés pontátlagának egyszerű számtani középértékéből kell megállapítani. A fokozat minősítése 2,50 pontátlag alatt "rite", 2,50 és 2,80 között "cum laude", míg 2,80 fölött "summa cum laude" (az aláhúzott szám a megjelölt tartományba tartozik).
- (3) Az SZHBDT elnöke az eljárás befejezése (ill. lezárása) után az eljárás iratanyagát visszaadja a szakmailag illetékes kar Dékáni Hivatalának. A sikeres és sikertelen védésekről a Dékáni Hivatal nyilvántartást vezet. Az odaítélt doktori fokozatról a kar 8 napon belül értesíti az Országos Felsőoktatási Információs Központot.³⁰
- (4) Az Egyetem a doktori anyakönyvben rögzített határozat alapján a tudományterületet, azon belül tudományágat, illetve művészeti ágat is megjelölő oklevelet állít ki magyar és angol nyelven.
- (5) A sikeresen védett doktori értekezés mindenki számára nyilvános: a doktori értekezést és téziseit, illetve a műszaki/művészeti alkotás ismertetését a fokozat odaítélését követő 8 napon belül elektronikus formában elérhetővé kell tenni a doktori iskola honlapján. Az EHBBDT honlapján az értekezések listája összesítve szerepel; a doktori iskolák adatbázisán keresztül az értekezések és tézisek innen is mindenki számára hozzáférhetők.³¹
- (6) A nyilvánosságra hozatal méltányolható okból, a jelölt kérésére, az SZHBDT döntése alapján, legfeljebb két évig késleltethető,³² illetve hozzáférése korlátozható (pl. Magyarországon belüli vagy intézményen belüli internetes hozzáférés).
- (7) Az Egyetem - a köztársasági elnök előzetes hozzájárulásával - "Promotio sub auspiciis praesidentis Rei Publicae" kitüntetéssel avatja doktorrá azt, aki középiskolai, egyetemi és doktori tanulmányait az illetékes miniszter által megszabott feltételek szerint kiváló eredménnyel végezte. A kitüntetéses doktorrá avatást az érintett jelölt az SZHBDT-hez benyújtott írásbeli kérelemben kezdeményezheti. A kérelemről – az SZHBDT javaslata alapján – az EHBBDT dönt.
- (8) A tiszteletbeli doktor és a tiszteletbeli mester cím odaítélését nemzetközi elismertségű tudományos munkássággal, alkotó tevékenységgel, valamint az egyetem érdekében kifejtett munkássággal lehet kiérdemelni. A nemzetközi elismertségű tudományos munkásság megítélése érdekében a kari javaslatokat az EHBBDT véleményezi a Szenátus részére (7. § (7) bek. j) pont).
- (9) A doktori fokozat érvénye határidőhöz nem kötött és vissza nem vonható.

³⁰ 33/2007 Korm. rendelet. 10. § (9) bek.

³¹ 33/2007 Korm. rendelet. 11. § (1) bek.

³² 33/2007 Korm. rendelet. 11. § (4) bek.

13. Fejezet

Külföldi tudományos fokozat honosítása

24. §

- (1) Külföldi egyetemen szerzett tudományos fokozat honosítását az kérheti, aki kérelme benyújtásakor állampolgárságát, személyes adatait az állampolgárság és a személyi adat igazolására szolgáló hatósági igazolvánnyal, illetve magyarországi lakóhelyét lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal igazolja.
- (2) A honosítás iránti kérelmet a szakmailag illetékes SZHBDT elnökének címezve a megfelelő Dékáni Hivatalba személyesen kell benyújtani. A kérelemnek az alábbiakat kell tartalmaznia (1 példányban):
 - a) kérvényt, amely megjelöli a honosítani kívánt tudományos fokozat tudományterületét és tudományágát;
 - b) az eredeti oklevél hiteles másolatát (kérés esetén az oklevél hiteles fordítását, a fokozatot adó egyetem doktori eljárását ismertető hivatalos kiadványt, illetve annak hiteles fordítását) ;
 - c) a doktori értekezést;
 - d) szakmai életrajzot;
 - e) a kérelmező tudományos tevékenységét igazoló irodalomjegyzék;
 - f) a védés körülményeinek rövid ismertetése (milyen tárgyakból tett szigorlatot, volt-e nyilvános vita az értekezésről, a fokozatot javasló bizottság elnökének megnevezése), továbbá a doktori iskola és a témavezető megnevezése, (amennyiben fokozatát szervezett képzésben szerezte) ;
 - g) a nyelvtudását igazoló bizonyítványok másolatát;
 - h) nyilatkozatot arról, hogy a kérelmező az adott fokozatot más magyarországi egyetemen honosításra nem nyújtotta be, illetőleg a fokozatot más magyar egyetem nem honosította;
 - i) az eljárási díj befizetését igazoló feladóvevényt. Az eljárási díj összege megegyezik a 17. § (1)-ben megjelölt összeggel.
- (3) Amennyiben az eljáró SZHBDT nem tudja kétséget kizáróan megállapítani az oklevelet kibocsátó intézmény jogosultságát tudományos fokozat adására, akkor a Magyar Ekvivalencia és Információs Központ véleményét kéri.
- (4) Az SZHBDT a honosítás elbírálásánál megvizsgálja, hogy a kérelmező eredményei megfelelnek-e a BME-n az adott szakterületen a PhD fokozat odaítélésekor elvárt követelményeknek. Az SZHBDT az alábbi tartalmi kérdéseket vizsgálja:
 - a) a publikációs követelmények teljesülése;
 - b) önálló, új eredmények (A tézisfüzet nem követelmény, de a disszertációból egyértelműen ki kell derülnie, hogy melyek a Szerző önálló, új eredményei.

Ezek meg kell, hogy feleljenek a SZHBDT által meghatározott követelményeknek. Kétség esetén az SZHBDT az eljárás során nyilatkozatot kérhet arról, hogy a Szerző mely eredményeit tekinti önálló, új eredményeknek.);

- c) a doktori szigorlat eredménye (A szigorlat nem feltétlenül követelmény olyan doktori eljárás esetében, ahol a védés maga megfelel egy soktárgyas vizsgának pl. Franciaország, USA, stb.);
 - d) nyelvismeret.
- (5) Az SZHBDT kitűzhet kiegészítő feltételeket, ha azok a tartalmi megfeleltetéshez szükségesek.
- (6) A honosítási kérelmet az SZHBDT-nek el kell utasítania, ha a honosítani kívánt fokozat tartalmilag olyan mértékben eltér a hazai tudományos fokozat szintjétől, hogy a különbség kiegészítő feltételek teljesítése esetében sem szüntethető meg. El kell utasítani a kérelmet akkor is, ha a kérelmező a kiegészítő feltételek teljesítését nem vállalja. Az elutasító döntést részletesen indokolni kell.
- (7) A honosításról szóló határozatot az SZHBDT elnöke megküldi az illetékes Dékáni Hivatalba és írásban tájékoztatja a kérelmezőt. Az SZHBDT pozitív döntése esetén a határozatot a dékán átküldi a Központi Tanulmányi Hivatalba (KTH). A törzskönyvezésről a kérelmezőt a KTH 8 napon belül írásban értesíti.

Külföldi egyetemmel közös képzés alapján szerzett fokozat (Joint degree)

24/A. §

- (1) Külföldi egyetemekkel közös képzés alapján olyan oklevél állítható ki, amit mindkét egyetem a saját szabályai szerint jegyez. Ilyen típusú fokozatszerzés a közös képzésre vonatkozó írásbeli megállapodásban rögzített módon, az EHBDT jóváhagyása esetén történhet. A megállapodást a rektor és az érintett kar dékánja is ellen kell hogy jegyezze.
- (2) Külföldi egyetemmel közösen kibocsátott oklevél feltétele, hogy az adott tudományterületen (tudományágban) a külföldi intézmény is önállóan jogosult legyen doktori fokozat odaítélésére.
- (3) Külföldi egyetemmel közösen lefolytatott fokozatszerzési eljárásban az EHBDT jóváhagyásával el lehet térni az eljárási rendtől, azonban a jelen szabályzatban – és az SZHBDT-k szakterületi kiegészítéseiben – rögzített fokozatszerzési követelményeket maradéktalanul teljesíteni kell.

NEGYEDIK RÉSZ

HABILITÁCIÓS ELJÁRÁSOK

14. Fejezet

A habilitációs eljárás indítása

25. §

(1) A habilitációs eljárás indítása iránti kérelmet a tudományág/művészeti ág szerint illetékes SZHBDT elnökének címezve kell benyújtani az illetékes dékáni hivatalba. A kérelemben meg kell jelölni a tudományterületet és a tudományágat/művészeti ágat, amelyben a pályázó a habilitációt kéri. Amennyiben ez nem esik egybe a kérelmező doktori fokozatának területével, az eltérés indokát részletezni kell. Az eljárás során alkalmazott nyomtatványokat az EHBBDT honlapjáról elérhető Habilitációs Ügyrend tartalmazza

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell az alábbi szakmai anyagokat:

a) A doktori fokozat (PhD, illetve DLA) megszerzése óta végzett tudományos, alkotó tevékenység eredményeinek tézisekben történő összefoglalása.

Tudományos jellegű habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10) publikációira épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat tézispontokhoz rendelve.

Műszaki alkotással történő pályázat esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 5) publikációira és válogatott (legfeljebb 10) műszaki alkotására épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat és alkotásokat tézispontokhoz rendelve.

Művészeti habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10), a tézispontokhoz rendelt alkotására és publikációira épülnek.

b) Részletes tudományos/alkotói életrajz a 4. § (2) c pont szerinti közéleti tevékenység ismertetésével (ez kiegészíthető igazoló okiratokkal ill. a közéleti tevékenységért kapott elismerések igazolásával).

c) A kérelmező szakirodalmi munkásságának és a műveire történt független hivatkozásoknak a listája, kiemelve az "Web of Science" szerinti hivatkozásokat. A publikációs követelmények teljesítésének elbírálása a BME Publikációs Adatbázisba (vagy az MTA KPA-ba) bevitt adatok alapján történik. Művészeti pályázat esetén hivatkozásnak minősül a pályázó alkotásáról rangos szakmai fórumon megjelent ismertetés.

- d) A pályázó által hazai vagy külföldi egyetemen oktatott tárgyak adatainak megadása, a témavezetésével készült értekezések (TDK, diplomamunka, PhD, DLA) listája.
- e) A tananyagformáló-készség bizonyítására a pályázó által írt tankönyv, jegyzet, oktatási segédlet, ill. szakkönyv. Ezek hiányában egy később meghirdetendő tantárgy programjának, tanmenetének és jegyzete egy fejezetének részletes kidolgozása.
- f) Három javaslat a habilitációs előadás témájára és nyilatkozat arról, hogy milyen nyelven kívánja az előadás idegen nyelvű összefoglalóját megtartani. A témák között szerepelhet az Egyetem nappali tagozatos tantárgyának megnevezése (a tanmenet és a habilitációs eljárás ütemezése alapján később kijelölendő előadással).
- (3) A kérelemhez csatolni kell az alábbi mellékleteket (eredetiben vagy hitelesített másolat formájában):
- a) egyetemi oklevél;
- b) doktori (PhD vagy DLA) oklevél, vagy kandidátusi oklevél. (Külföldön szerzett tudományos fokozat esetén az egyenértékűséget bizonyító okiratot is mellékelni kell.);
- c) három hónapnál nem régebbi hatósági, erkölcsi bizonyítvány. (Külföldi állampolgár esetén ezt a lakóhely szerinti hatósági bizonyítvány pótolhatja.);
- d) nyilatkozat, hogy a pályázónak nincs folyamatban ugyanezen tudományágban habilitációs eljárása, illetve ilyen két éven belül nem utasítottak el;
- e) az eljárási díj befizetését igazoló szelvény. Az eljárási díj a 17. § (1)-ben megjelölt összeg 1.5-szerese.
- (4) A kérelemhez csatolható:
- a) az „MTA doktora” cím, illetve a „tudomány(ok) doktora” fokozat elnyerésének igazolása;
- b) tudományos tevékenységért, ill. műszaki/művészi alkotásért kapott Széchenyi-díj, ill. Kossuth-díj (Állami díj) elnyerését igazoló okirat.

15. Fejezet

A habilitációs eljárás lefolytatása

26. §

- (1) Az SZHBDT – az elnök által felkért előterjesztő javaslatára – három tagú Bíráló Bizottságot nevez ki a pályázó habitusának vizsgálatára. A Bíráló Bizottság elnöke az Egyetem szakmailag illetékes egyetemi tanára, legalább egy tagja pedig külső szakember. A Bíráló Bizottság értékeli, hogy benyújtott anyag alapján a pályázó teljesítette-e az SZHBDT által előírt minimum követelményeket, ill. szakmai habitusa megfelel-e az Egyetem elvárásának. Ezután Bíráló Bizottság 0-1-2-3 titkos szavazással értékeli a pályázó habitusát. Az értékelés akkor pozitív, ha a szavazatok összege eléri a maximálisan kapható pontok kétharmadát.

- (2) A tudományos/művészeti követelményt teljesítettnek kell tekinteni, ha a pályázó a 25. § (4) a szerint igazolt MTA doktora tudományos fokozat/cím (tudományos habilitáció), Széchenyi-díj (műszaki alkotással történő habilitáció), illetve Kossuth-díj (művészeti habilitáció) tulajdonosa. Ekkor az eljárás következő két lépésének elhagyásával a Bíráló Bizottság javaslatot tesz a habilitációs előadás témájára, majd az eljárás a 28 § -ban foglaltaknak megfelelően folytatódik.
- (3) Az SZHBDT a Bíráló Bizottság értékelése alapján 0-1-2-3 titkos szavazással dönt a tézisek bírálatra bocsátásáról. Pozitív döntéshez az elérhető pontszámok legalább kétharmada szükséges. Pozitív döntés esetén az SZHBDT a pályázati anyagot részletes bírálat céljára visszaküldi a Bíráló Bizottságnak. Negatív döntés esetén a kérelmet el kell utasítani. Az elutasítást indokolni kell. Elutasított kérelem után újabb eljárás ugyanabban a tudományágban két év után még egy alkalommal kezdeményezhető.

27. §

Az SZHBDT felkérése alapján a Bíráló Bizottság minden tagja írásos bírálatot készít. A bírálatok birtokában 0-1-2-3 titkos szavazással javaslatot tesz az SZHBDT számára az eljárás nyilvános részének megindításáról és javaslatot tesz a habilitációs előadás témájára. Pozitív döntéshez az elérhető pontszámok legalább kétharmada szükséges.

28. §

Az SZHBDT a Bíráló Bizottság véleményének megvitatása után 0-1-2-3 pontos titkos szavazással dönt az eljárás nyilvános részének indításáról. Az eljárás nyilvános része akkor indítható, ha a szavazatok összege eléri a maximálisan kapható pontok kétharmadát.

29. §

Pozitív döntés esetén az SZHBDT további három taggal kibővíti a Bíráló Bizottságot. A Kibővített Bíráló Bizottság tagjai kizárólag egyetemi tanárok, habilitált docensek és habilitált magántanárok, valamint „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel vagy Kossuth- illetve Széchenyi-díjjal rendelkező személyek lehetnek. A bizottság tagjainak legalább egyharmada külső intézményekből meghívott, a BME-vel közalkalmazotti jogviszonyban ill. munkaviszonyban nem álló személy. Nem minősül külső meghívottnak a BME professzor emeritusa.

30. §

Negatív döntés esetén a kérelem elutasítását írásban részletesen meg kell indokolni. Elutasított kérelem után újabb eljárás ugyanabban a tudományágban két év után még egy alkalommal kezdeményezhető.

31. §

A kérelmező a kérelmet habitusvizsgálat lezárása előtt bármikor visszavonhatja. Ez nem minősül a 30. § szerinti elutasított kérelemnek, de újabb habilitációs kérelem ekkor is két év elteltével nyújtható be.

32. §.

- (1) A habilitációra pályázó a tudományszakának területén megkívánt széleskörű áttekintését és korszerű tudományos (művészeti) ismereteit a Kibővített Bíráló Bizottság előtt, a tézisek alapján folytatott nyilvános tudományos (szakmai) kollokvium keretében bizonyítja. Nem kell tudományos (szakmai) kollokviumot tartani, ha a pályázó a 25. § (4 a) szerint igazolt MTA doktora tudományos fokozat/cím (tudományos habilitáció), Széchenyi-díj (műszaki alkotással történő habilitáció), illetve Kossuth-díj (művészeti habilitáció) tulajdonosa.
- (2) A tudományos (művészeti) kollokvium helyét és idejét a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke tűzi ki, és az esedékesség előtt legalább 15 nappal a dékáni hivatalon keresztül közzé teszi. A kollokviumra személy szerint is meg kell hívni az SZHBDT minden tagját, továbbá a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke által jóváhagyott legalább 50 személyt. A meghívottaknak a tézisek új eredményeket tételesen felsoroló részét a meghívóval együtt meg kell küldeni. A kollokviumon megjelenő minden résztvevő jogosult kérdést feltenni és a vitában részt venni.
- (3) A tudományos (művészeti) kollokviumon először a habilitációra pályázó kifejti téziseit (bemutatja alkotását), majd a három bíráló (a Bíráló Bizottság tagjai) ismerteti írásban megfogalmazott véleményét, őket követően a jelenlévők kérdéseket tesznek fel a habilitációs kérelemben megjelölt tudományszaknak (művészeti ágak) a tézisekkel (alkotással) összefüggő részeiből, amelyre a pályázó válaszol. Amennyiben a kérdés feltevője a válasszal nem ért egyet, tudományos (szakmai) vita alakul ki. A kollokviumot a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke vezeti.
- (4) A vita lezárása után a Kibővített Bíráló Bizottság zárt ülésen értékeli a habilitációra pályázó tudományos (szakmai) felkészültségét, majd 0-1-2-3 értékű pontozással, titkos szavazással kialakítja állásfoglalását. A pályázó tudományos (szakmai) felkészültsége akkor minősíthető megfelelőnek, ha a szavazatok összege eléri a maximálisan kapható pontok kétharmadát.
- (5) Ha a Kibővített Bíráló Bizottság állásfoglalásában a pályázó felkészültségét megfelelőnek minősíti, akkor az eljárás folytatható. Ellenkező esetben a pályázónak lehetőséget kell adni arra, hogy 1 év elteltével, de 1,5 éven belül újabb kísérletet tegyen tudományos (művészeti) ismereteinek bizonyítására. A második kísérlet sikertelensége esetén a Kibővített Bíráló Bizottság javaslatot tesz az SZHBDT-nak a kérelem elutasítására és az eljárás lezárására.
- (6) Elutasítás esetén a habilitációra pályázó jogait a jelen Szabályzat 2.§ tartalmazza.
- (7) Az eljárás folytatása esetén sor kerül a habilitációs előadás megtartására.
- (8) A habilitációs előadás célszerűen a pályázó által már korábban meghirdetett, vagy a jövőben meghirdetni szándékozott tantárgy tananyagának egy tanórára eső része.
- (9) A habilitációs előadás helyének és idejének kitűzésére, valamint a meghívandók körére értelemszerűen alkalmazni kell a jelen § (2)-ben foglaltakat, azzal a kiegészítéssel, hogy a habilitációs kérelemben megjelölt szakterület egyetemi hallgatóit is meg kell hívni a hallgatói képviselőten keresztül.

- (10) A Kibővített Bíráló Bizottság zárt ülésen 0-1-2-3 értékű pontozással értékeli elhangzott előadást (és idegen nyelvű összefoglalását külön-külön). Az előadás és idegen nyelvű összefoglalása akkor elfogadott, ha a szavazatok összege külön-külön eléri a maximálisan kapható pontok kétharmadát. Az idegen nyelvű összefoglalóra csak olyan bizottsági tag szavazhat, aki rendelkezik az adott nyelvből akkreditált nyelvvizsgabizonyítvánnyal (nevüket a jegyzőkönyvben rögzíteni kell). A előadás rendkívüli esetben, kellő indok alapján, kérésre egy alkalommal elhalasztható.

33. §

A habilitációs eljárás nyilvános részének lefolytatása után a Kibővített Bíráló Bizottság indokolt írásbeli javaslatot tesz a habilitáció odaítélésére, illetve elutasítására.

16. Fejezet

A habilitáció odaítélése

34. §

- (1) A Kibővített Bíráló Bizottság véleményének megvitatása után az SZHBDT 0-1-2-3 pontos titkos szavazással dönt arról, hogy a habilitációs eljárás alapján javasolja-e a habilitáció odaítélését az EHBDT-nak. Amennyiben a jelölt az elérhető pontszámok legalább kétharmadát megkapja, a bizottság pozitív javaslat tesz és a teljes eljárási anyagot továbbítja az EHBDT részére.
- (2) Az EHBDT elnöke a bizottsági ülés előtt legalább 1 héttel felkéri a bizottság egy tagját a habilitáció eljárás áttekintésére, a tartalmi és formai követelmények teljesítésének véleményezésére (az előterjesztő nem lehet sem az eljárást lefolytató SZHBDT tagja, sem az adott kar alkalmazottja). Az EHBDT az előterjesztés és az azt követő vita alapján 0-1-2-3 pontos titkos szavazással dönt a habilitáció odaítéléséről. A döntés akkor pozitív, ha a jelölt az elérhető pontszámok legalább kétharmadát megkapja. Az elutasító döntést írásban, részletesen meg kell indokolni. Az elutasító döntés után új habilitációs eljárást ugyanabban a tudományágban két év elteltével lehet kezdeményezni.
- (3) Az EHBDT elutasító döntése ellen a jelen Szabályzat 2.§-ban foglalt fellebbezési lehetőség van.
- (4) A habilitációs eljárás lefolytatását úgy kell ütemezni, hogy a teljes eljárás a kérelem benyújtásából számított 1 éven belül döntéshozatallal lezárható legyen. (Ebbe az időtartamba nem számít be az eljárás egyes részeinek esetleges megismétlése miatti idővesztés). Amennyiben ez az itt előírt időben nem történik meg a pályázó panaszt emelhet az Egyetem rektoránál.

35. §

- (1) A habilitációs eljárás sikeres befejezése után az Egyetem habilitációs oklevelet ad ki. Ennek tartalmaznia kell a tudományterület és a tudomány-, ill. művészeti ág megjelölését, amelyben a pályázó a habilitációt elnyerte. A habilitációs okleveleket a Központi Tanulmányi Hivatal állítja ki és róluk anyakönyvet vezet.

- (2) Az EHBDT elnöke az eljárás befejezése (ill. lezárása) után az eljárás nyomtatásban meg nem jelent iratanyagát megőrzésre visszaadja a szakmailag illetékes kar Dékáni Hivatalának. Ez az iratanyag nem selejtezhető. A Dékáni Hivatal az EHBDT döntését tartalmazó jegyzőkönyv 1 példányát és sikeres eljárás esetén a habilitációs oklevél kiállításának alapjául szolgáló adatlapot megküldi a Központi Tanulmányi Hivatal részére.
- (3) Az Egyetem a habilitációs oklevelet ünnepélyes keretek között adja át.

36. §

- (1) A habilitációt szerzett személy
 - a) használhatja a "habilitált doktor" ("Dr. habil.", ill. "DLA habil.") megjelölést,
 - b) élhet az önálló egyetemi előadás-hirdetés kezdeményezésének jogával abban a tudomány-, ill. művészeti ágban, amelyben a habilitációt elnyerte.
- (2) A habilitáció érvénye határidőhöz nem kötött és vissza nem vonható.

37. §

- (1) Külföldi egyetemen szerzett habilitáció elismertetésére értelemszerűen alkalmazni kell a külföldi bizonyítványok és oklevelekről szóló 2001. évi C. tv. 25. §-ban foglaltakat. A honosításról az EHBDT dönt.
- (2) Az EHBDT az SZHBDT javaslata alapján elfogadja a külföldön vagy más hazai felsőoktatási intézményben szerzett habilitációt akkor, ha
 - a) azt olyan külföldi vagy hazai oktatási intézmény állította ki, amely a külföldi állam joga alapján, hazai intézmény esetén a magyar jogszabályok szerint habilitáció odaítélésére jogosult, és
 - b) a habilitáció megszerzésének követelményei megfelelnek a habilitáció megszerzéséhez a jogszabályok és a BME Doktori és Habilitációs Szabályzata által előírt követelményeknek.
- (3) A habilitációs eljárással kapcsolatos részletes eljárási szabályokat az EHBDT honlapjáról elérhető Habilitációs Ügyrend tartalmazza.

17. Fejezet

Vegyes rendelkezések

38. §

- (1) A doktori fokozatszerzési eljárásban, valamint a habilitációs eljárásban részt vevő bizottsági tagok közül díjazásban részesülnek a részletes szakmai értékelést készítő opponensek. Az opponensi díj a 17. § (1) pontban megjelölt összeg 50%-a.

39. §

- (1) Jelen Szabályzat a Szenátus döntésével 2009. január 1-én lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti a BME 2001. július 31-én életbe lépett Mesterszabályzata, a 2007. június 25-én életbe lépett Doktori Szabályzata, valamint a Humánpolitikai Szabályzat XIX. fejezete. A hatályba lépésekor folyamatban lévő doktori és habilitációs ügyeket a jelölt kérésére – a vonatkozó jogszabályok betartásával – az eljárás indításakor hatályos egyetemi szabályzat szerint is le lehet folytatni.
- (2) A doktori fokozatszerzési eljárásban a nyelvismeretre vonatkozó, 15. § (3) bek. a) pontjában szereplő előírás 2010. január 1-jén lép életbe. Addig az első idegen nyelv bármely, az SZHBDT által jóváhagyott szakmai világnyelv lehet.
- (3) 2011. január 1-ig tartó átmeneti időszakban DLA fokozatszerzés során a bírálati eljárásban részt vevő személyek köre [19. § (2) bek] bővíthető Kossuth-díjjal Széchenyi-díjjal, illetve Steindl-, vagy Ybl-díjjal rendelkező személyekkel.

Budapest, 2008. november 24.

(Dr. Péceli Gábor)
rektor

Melléletek

1. melléklet

A tudományágak, amelyekre az Egyetem doktori képzési, valamint doktori fokozat és habilitáció odaítélési joga kiterjed.

2. melléklet

Az Egyetem doktori iskoláinak listája.

A BME doktori képzési, valamint doktori fokozat és habilitáció odaítélési joga az alábbi tudományterületekre és tudományágakra terjed ki:

Természettudományok	Matematika és számítástudományok Fizikai tudományok Földtudományok Kémiai tudományok
Műszaki tudományok	Építőmérnöki tudományok Villamosmérnöki tudományok Építészmérnöki tudományok Gépészeti tudományok Közlekedéstudományok Vegyésmérnöki tudományok Informatikai tudományok
Társadalomtudományok	Gazdálkodás- és szervezéstudományok Pszichológia tudományok Filozófia tudományok Történelemtudományok
Művészetek	Építőművészet

A BME doktori iskolái, tudományágak szerint:

Építőmérnöki Kar

Építőmérnöki és földtudományok

Gépészmérnöki Kar

Gépészeti tudományok

Építészmérnöki Kar

Építészmérnöki tudományok

Építőművészet

Vegyészmérnöki Kar

Kémia és Vegyészmérnöki tudományok

Villamosmérnöki és Informatikai Kar

Informatikai tudományok

Villamosmérnöki tudományok

Közlekedésmérnöki Kar

Közlekedéstudományok

Gépészeti tudományok

Természettudományi Kar

Fizikai tudományok

Matematika- és Számítástudományok

Pszichológia tudományok (Kognitív tudományok)

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Gazdálkodás- és Szervezéstudományok

Tudományfilozófia és tudománytörténet